

Directiva per las vischnancas concernent il tegnair en salv e l'archivaziun dals documents da taglia sin palpieri

Versiun: 17-08-2021

Cuntegn

1	Basas giuridicas	2
2	Situazion da partenza e noziuns	2
3	Directivas concernent il tegnair en salv	3
3.1	Actas fiscales da las persunas naturalas	3
3.1.1	Decleraziuns da taglia da pajataglias senza possess d'immobiglias	3
3.1.2	Decleraziuns da taglia da pajataglias cun possess d'immobiglias	4
3.1.3	Registers da las vaglias	4
3.1.4	Actas permanentas	4
4	Directivas e recumandaziuns concernent l'archivaziun	4
5	Entrada en vigur	5

1 Basas giuridicas

Relevants èn ils sustants relaschs:

- Lescha federala dals 14 da decembre 1990 davart la taglia federala directa (LTFD; CS 642.11);
- Lescha da taglia per il chantun Grischun dals 8 da zercladur 1986 (LT; DG 720.000);
- Lescha davart la gestiun da documents e l'archivaziun dals 28 d'avust 2015 (LGDA; DG 490.000);
- Ordinaziun tar la Lescha davart la gestiun da documents e l'archivaziun dals 22 da decembre 2015 (OGDA; DG 490.010);
- Disposiziuns executivas tar la legislaziun da taglia dals 27 da novembre 2007 (DERtLT; DG 720.015);
- Directivas concernent ils termins minimals da tegnair en salv las archivalias da las vischnancas dal chantun Grischun, relaschadas da la Regenza ils 16 d'avust 1982 (Directiva termins d'archivaziun 1982).

2 Situaziun da partenza e noziuns

Quest document regla il tegnair en salv e l'archivaziun dals documents da taglia *sin palpìri* da las personas naturalas tras las vischnancas.¹ I signifitgan:

- a) tegnair en salv: il mantegniment ed il deposit adequat da documents durant in temp limità tar il post che furma las actas (en quest cas l'uffizi da taglia da la vischnanca);
- b) termin da tegnair en salv: termin fixà tenor criteris giuridics, finanzials ed administrativs per tegnair en salv documents tar il post che furma las actas. Durant il termin da tegnair en salv ha il post che furma las actas la responsabladad per las tegnair en salv;
- c) purschida d'actas (art. 6 al. 2 LGDA): suenter la scadenza dal termin da tegnair en salv ston ils documents che na vegnan betg pli duvrads, vegnir purschids a l'archiv cumpetent (en quest cas a l'archiv communal);
- d) archivaziun: valitaziun, surigliada, cataloghisaziun e tegnair en salv permanentamain da documents tras l'archiv cumpetent (en quest cas l'archiv communal). A partir dal mument da la surdada dals documents da taglia tras l'uffizi da taglia da la vischnanca a l'archiv communal è la responsabladad per als tegnair en salv tar l'archiv;

¹ Documents da taglia *digitals* vegnan tegnids en salv ed archivads dal chantun. La taxaziun da taglia da las personas giuridicas vegn fatga dapi ditg da l'Administraziun chantunala da taglia. Il document qua avant maun regla perquai exclusivamain il tegnair en salv e l'archivaziun dals documents da taglia da las personas *naturalas*.

- e) valur archivarica (art. 3 lit. d LGDA) han documents ch'èn adattads per documentar a lunga vista l'agir dal stadi e che permettan d'analisar temas da la scienza e da la perscrutaziun.

3 Directivas concernent il tegnair en salv

Il gener e la durada dal tegnair en salv las actas fiscales n'èn reglads ni en la LT ni en la LTFD ni en las ordinaziuns appartegnentas. Tar la Confederaziun è il motiv per questa largia quel, ch'ils chantuns reglan sezs – tenor l'art. 104 cifra 4 da la LTFD – l'organisaziun e l'administraziun da l'uffizi e da las autoritads executivas. Da quai fa part er il tegnair en salv las actas da taxaziun. Tenor l'art. 53 lit. c da las DERtLT èn las vischnancas obligadas da tegnair en salv las actas fiscales tenor las instrucziuns da l'Administraziun chantunala da taglia.

3.1 Actas fiscales da las persunas naturalas

Las explicaziuns qua sutwart valan mintgamai tant per persunas cun activitat da gudogn independenta sco er dependenta.

3.1.1 Decleraziuns da taglia da pajataglias senza possess d'immobiglias

En quest connex vali d'observar ils sustants termins da surannaziun respectivamain da scadenza:

- surannaziun da taxaziun: il pli tard 15 onns suenter la scadenza da la perioda fiscala (art. 125 cifra 4 LT; art. 120 cifra 4 LTFD);
- surannaziun d'introducir proceduras da taglia supplementara: il pli tard 10 onns suenter la scadenza da la perioda fiscala (art. 146 cifra 1 LT; art. 152 cifra 1 LTFD). Il dretg da fixar la taglia supplementara spirescha 15 onns suenter la scadenza da la perioda fiscala (art. 146 cifra 3 LT);
- revisiun: il pli tard 10 onns suenter la communicaziun da la disposiziun u da la decisiun (art. 142 cifra 1 LT; art. 148 LTFD);
- surannaziun da la persecuziun: en cas d'ina omissiun fiscala accumplida 10 onns suenter la scadenza da la perioda fiscala respectivamain da l'onn chalendar, en la quala u en il qual il delict è vegnì commess (art. 181 lit. b, cifras 1 e 2 LT; art. 184 lit. b, cifras 1 e 2 LTFD). La surannaziun n'ha betg lieu, sche l'autoritat chantunala cumpetenta (q.v.d. l'Administraziun da taglia) ha relaschè ina disposiziun avant la scadenza dal termin da surannaziun.

 Il termin da tegnair en salv actas fiscales da pajataglias **senza possess d'immobiglias** è **15 onns** (calculà a partir da la scadenza da la perioda fiscala). L'Administraziun da

taglia relascha en il cas singul **ordinaziuns spezialas** concernent ils documents da pajataglias, tar ils quals ella ha relaschà ina disposiziun d'**omissiun fiscale**.

3.1.2 Decleraziuns da taglia da pajataglias cun possess d'immobiglias

Concernent las taglias sin las entradas e sin la facultad poi vegrir renvià als termins da surannaziun respectivamain da scadenza sut 3.1.1. Concernent la taglia sin il gudogn tras la vendita da bains immobigliars vali d'observar il suandard:

- en il rom da la taxaziun da la taglia sin il gudogn tras la vendita da bains immobigliars vegrnan consultadas en la pratica las actas fiscalas ordinarias per eruir ils custs d'investiziun, quai per controllar, sche questas investiziuns n'èn betg gia vegrnidas fatgas valair sco mantegniment effectiv en la taglia sin las entradas (en la procedura da la taglia sin il gudogn tras la vendita da bains immobigliars vegrnan resguardadas sco custs d'investiziun mo las investiziuns che augmentan la valur).

 Il termin da teginair en salv actas fiscalas da pajataglias **cun possess d'immobiglias** è **20 onns** (calculà a partir da la scadenza da la perioda fiscale). Quai vala tant per actas da pajataglias obligads da pajar illimitadament sco er limitadament taglia.

3.1.3 Registers da las vaglias

 Il termin da teginair en salv **registers da las vaglias** è **10 onns** resguardond ils termins da surannaziun respectivamain da scadenza gia menziunads, ils quals ston vegrir observads.

3.1.4 Actas permanentas

 Las actas da taxaziun che vegrnan designadas dal cumissari da taglia sco "actas permanentas" tutgan mintgamai en il dossier actual. Suenter la finiziun da la perioda fiscale vegrnan ellas transferidas en il dossier da la perioda fiscale successiva. Sch'i na vegr betg fatg in nov dossier per la persuna pertutgada, restan elllas èn l'ultim dossier.

4 Directivas e recumandaziuns concernent l'archivaziun

L'art. 7 LGDA fixescha: "Cur ch'il termin da teginair en salv ils documents è scadì, surpiglia l'archiv [communal] ils documents cun valur archivarica per als archivar. Il giudicament da la valur archivarica è incumbensa da l'archiv [communal] en collavuraziun cun las autoritads [q.v.d. l'uffizi da taglia da la vischnanca]. La decisiun definitiva prenda la persuna ch'è responsabla per l'archiv [communal].". Cun giuditgar quai ston vegrir resguardadas las prescripcziuns da la Directiva termsins d'archivaziun 1982.

Obligatorics èn l'archivaziun ed il tegnair en salv cumplettamain e permanentamain ils sustants documents:

- register da taglia u glistas per l'incassament da las taglias
- registers da taglias

A regard l'archivaziun da documents da singuls pajataglias recumonda l'Archiv dal stadi in proceder tenor il suandard schema:

- correspundenza generala, nun ch'ella concernia la taxaziun: cassar (destruir)
- taxaziuns da taglia (dossiers):
 - selecziun sistematica da mintga 50. dossier (correspunda a 2 %),
 - surigliada da cas spezialis ed impurtants tenor ils sustants criteris:
 - ils traïs pajataglias cun las entradas las pli grondas;
 - ils traïs pajataglias cun la facultad la pli gronda;
 - personalitads enconuscentas;
 - cas da recurs e da protesta impurtants (cun caracter exemplaric)

Ils documents che na veggan betg surigliads da l'archiv communal e dals quals il termin da tegnair en salv è scadì, ston veginr cassads (destruids) da la vischnanca. La cassaziun sto veginr fatga sut surveglianza. D'observar èsi ch'il secret fiscal (guardar art. 122 LT) saja garantì. Ils documents ston veginr dismess ubain en in destruider d'actas ubain consegnads directamain ad in stabiliment per arder rument e destruids là immediatamain. **En nagin cas** na dastgan els veginr dismess cun il rument normal.

5 Entrada en vigur

Questa directiva entra en vigur il 1. d'october 2021.